

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Teorija prava in metodologija znanstvenega dela
Course title: Theory of law and methodology of scientific work

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Doktorski študij, 3. stopnja	Pravo	1.	1.
Doctoral studies, 3rd level	Legal studies	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni splošni predmet za vse module študija /Obligatory general subject for all study modules

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15			80	125	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

redni prof. dr. Marijan Pavčnik

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski/Slovenian
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Izpolnjevanje pogojev za vpis na doktorski študij Pravo in osnovno znanje s področja predmeta, ki ustreza znanju na tem področju, pridobljenem na ravni prve in (ali) druge stopnje študija prava.

Prerequisites:

General conditions for enrolment into the Doctoral Programme in Legal Studies with a basic knowledge of the subject at the level of first and (or) second cycle programme in Legal Studies.

Vsebina:

1. Teorija prava

1.1. Narava prava. Teorija prava in pozitivnopravne znanosti. Metode pravnih znanosti. Dogmatična metoda. Aksiološka metoda. Sociološka metoda. Zgodovinskopravna metoda. Primerjalnopravna metoda. Vprašanje predmetne in (ali) metodološke čistosti prava. Pomen metodološkega pluralizma.

1.2. Zgodovinska razsežnost prava. Pomen pravnega izročila in odgovorno pravno odločanje. *Ius est ars boni et aequi* [Pravo je spretnost najti dobro in primerno (pravično)].

1.3. Pravo kot najstveni pojav. Pravno pravilo in pravno načelo kot temeljni najstveni sporočili.

Content (Syllabus outline):

1. Theory of Law

1.1. The Nature of law. Theory of law and the sciences of positive law. Methods of legal sciences. Dogmatic method. Axiological method. Sociological method. Historical method. Comparative method. The problem of substantial and / or methodological purity of law. The importance of methodological pluralism.

1.2. Historical dimension of law. The value of legal tradition and responsible legal decision-making. *Ius est ars boni et aequi* (The law is the art of goodness and equity.)

1.3. Law as a normative phenomenon. Legal rule

Narava in pomen pravnih načel (npr. načela vestnosti in poštenja v civilnem pravu). Temeljne pravice kot pravna načela. Načelo sorazmernosti kot temeljno pravno načelo. (Ne)določnost pravnega jezika v posameznih pravnih panogah (npr. v civilnem, kazenskem in upravnem pravu).

1.4. Pravo in država. Zgodovinski, državnopravni in primerjalnopravni vidiki pravne države. Pravna država kot vladavina prava.

1.5. Pravo, ideologija in politika. Relativna samostojnost prava in njegovo obojestransko razmerje do ideologije in politike.

1.6. Pravo in morala. Moralnost prava in strogo razločevanje med pravom in moralo. Opazovalčev in igralčev pogled. Moralna kritika prava.

1.7. Značilnosti modernega prava. Stopnjevitost pravnega reda. Pomen pravne (sodne) prakse in uzakonjenega (kodificiranega) prava.

1.8. Pravičnost in pravo. Materialna, formalna in postopkovna pravičnost. Pravičnost in pozitivno pravo. Pravičnost v zakonu in pred zakonom. Temeljna merila postopkovne pravičnosti. Socialna pravičnost in pravna država.

1.9. Iskanje pravno pravilne odločitve. Naravnopravno in (ali) pozitivnopravno argumentiranje. Vprašanje temeljne pravne norme. Iskanje tretje poti, ki je onkraj naravnega prava in pravnega pozitivizma.

Pojasnilo: Študijski program se bo prilagajal razvoju splošne teorije prava in potrebam posameznih smeri doktorskega študija.

2. Metodologija znanstvenega dela (redni prof. dr. Albin Igličar)

2.1. Poti spoznavanja

2.1.1 Epistemološka izhodišča znanstvene metodologije

2.1.2 Etična vprašanja znanstvenega raziskovanja

2.2. Faze raziskovalnega procesa

2.2.1 Opredelitev raziskovalnega problema.

Udeleženci raziskave. Denotativne, konotativne, strukturne, funkcionalne, operacionalne definicije. Veljavnost, zanesljivost in natančnost merskih

and legal principle as fundamental normative significations. The nature and importance of legal principles (the principle of good faith in civil law). Basic rights as legal principles. The principle of proportionality as fundamental legal principle. (In)determinacy of legal language in certain legal fields (e.g. civil law, criminal law, administrative law).

1.4. Law and State. Historical, public-law and comparative aspects of the Rechtsstaat. Rechtsstaat as the rule of law.

1.5. Law, ideology and politics. Relative independence of the state and his relationships towards ideology and politics.

1.6. Law and morality. The morality of law and strict separation between law and morality. The internal and external point of view. Moral criticism of law.

1.7. Characteristics of modern law. Its hierarchical structure. The importance of jurisprudence (case-law) and codified law.

1.8. Justice and law. Substantive, formal and procedural justice. Justice and positive law. Justice in law and before the law. Basic criteria of procedural justice. Social justice and the Rechtsaat.

1.9. Finding the legally correct decision. Natural law or positivist argumentation. The question of basic legal norm. The search for the third way beyond natural law and legal positivism.

Note: the syllabus will be continuously adapted to the state of general legal theory and the needs of particular doctoral studies.

2. The Methodology of Scientific Research (professor Albin Igličar)

2.1. The ways toward achieving knowledge.

2.2.1. Epistemological foundations of scientific methodology

2.2.2. Ethical dilemmas in scientific research

2.2. Phases of research process

2.2.1. Defining the research topic. Participants in a research. Denotative, connotative, structural, functional and operational definitions. Validity, reliability and exactness of measuring. Types of

postopkov. Vrste družboslovnih raziskav: eksplikativne, deskriptivne, eksploratorne, strukturalne, metodološke, akcijske raziskave.
2.2.2. Izvor in vrste hipotez. Odvisne, neodvisne in intervenirajoče variable.

2.3. Splošne in posebne metode

2.3.1 Splošna dialektična metoda, dialektične zakonitosti in dialektične kategorije.

2.3.2. Zgodovinska, primerjalna in statistična metoda

2.3.3. Induktivna in deduktivna metoda. Metoda analize in sinteze.

2.3.4. Aksiološka, sociološka in dogmatska metoda.

2.3.5. Raziskovalne tehnike (posebne metode)

2.3.5.1 Strukturirano in nestrukturirano opazovanje. Opazovanje z udeležbo in brez udeležbe; skrito in odkrito opazovanje

2.3.5.2. Anketa in intervju. Vzorčenje in vprašalnik.

2.3.5.3. Analiza vsebine sekundarnega gradiva, case study

2.3.5.4. Eksperiment. Sociometrija. Korelacije in multivariantna analiza. Faktorska analiza. Indeksi in lestvice.

2.4. Kvalitativne in kvantitativne metode

2.4.1 Zgodovinska, primerjalna in tipološka analiza.

2.4.2. Statistična analiza.

2.5. Prezentacija in interpretacija znanstvenih spoznanj.

2.5.1. Znanstvena razlaga in znanstvena paradigma.

2.5.2. Pozitivizem in hermenevtika.

2.5.3. Znanstvena resnica in znanstvena teorija.

social sciences research: explicative, descriptive, exploratory, structural, methodological and action research.

2.2.2. Sources and types of hypotheses. Dependent, independent and intervening variable.

2.3. General and special methods.

2.3.1. General didactic method, laws of dialectics and dialectical categories.

2.3.2. Historical, comparative and statistical method.

2.3.3. Inductive and deductive method. Analysis and synthesis.

2.3.4. Axiological, sociological and dogmatic method.

2.3.5. Research techniques (special methods).

2.3.5.1. Structured and unstructured observation. Observation with or without researcher participation, covert and overt observational research.

2.3.5.2. Surveys and interviews. Sampling and questionnaire.

2.3.5.3. Content analysis of the secondary material, case study.

2.3.5.4. Experiment. Sociometrics. Correlations and multivariate analysis. Factor analysis. Indices and scales.

2.4. Qualitative and quantitative methods.

2.4.1. Historical, comparative and typological analysis.

2.4.2. Statistical analysis.

2.5. Presentation and interpretation of scientific data.

2.5.1. Scientific interpretation and scientific paradigm.

2.5.2. Positivism and hermeneutics.

2.5.3. Scientific truth and scientific theory.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Teorija prava

Marijan Pavčnik (ur. in soavtor): Sprehodi po teoriji prava (izbrana poglavja). V pripravi. Delo bo vsebovalo izbor značilnih tujih in domačih besedil.

Marijan Pavčnik: Teorija prava. 4. izd. GV Založba: Ljubljana 2011, str. 41-68 (utrditvev in poglobitev), str. 449-479.

Gustav Radbruch: Filozofija prava. Posebni del. Ljubljana 2001. Ponatis: Ljubljana 2007, str. 161-247.

Leonid Pitamic: Na robovih čiste teorije prava (An den Grenzen der Reinen Rechtslehre). Ur. Marijan Pavčnik. Ljubljana 2005. Ponatis: 2009.

Marijan Pavčnik (ur.): Izročilo pravne znanosti. Ljubljana 2008. Glej zlasti razprave Petra Kobeta, Gorazda Kušēja, Leonida Pitamica in Lada Vavpetiča.

Marijan Pavčnik (ur.): Pravna država. GV Založba: Ljubljana 2009.

Marijan Pavčnik, Aleš Novak (ur.): (Ustavno)sodno odločanje. GV Založba: Ljubljana 2013.

Hans Kelsen: Čista teorija prava. CZ: Ljubljana 2005.

H. L. A. Hart: The Concept of Law. 2. izd. Clarendon Press: Oxford 1994. 3. izd.: Oxford University Press: Oxford 2012.

Lon L. Fuller: The Morality of Law. New Haven, London 1972.

Ronald Dworkin: Law's Empire. London 1986.

Ronald Dworkin: Izbrane razprave. Uvodna razprava: Aleš Novak. GV Založba: Ljubljana 2011.

Joseph Raz: The Authority of Law. Oxford 1986.

Jean-Louis Bergel: Théorie générale du droit. 2. (ali kasnejše) izd. Paris 1989.

Klaus F. Röhl: Allgemeine Rechtslehre. 2. izd. Köln 2001.

Arthur Kaufmann; Wienfried Hassemer; Ulfrid Neumann (ur.): Einführung in Rechtsphilosophie und Rechtstheorie der Gegenwart. 8. izd. Heidelberg 2011.

James Penner, David Schiff, Richard Nobles (ur.): Jurisprudence and Legal Theory. Oxford, New York 2005.

Aleksander Peczenik: Scientia Juris. Dordrecht etc. 2005.

Pojasnilo: Prva in četrta tema (glej študijski program, ki je naveden zgoraj) sta obvezni. Vsak študent izbere še pet tem (skupaj z ustrežno literaturo), iz katerih se pripravi za izpit (za problemski razgovor o izbranih temah). Vsaj ena tema mora biti z ožjega področja doktorskega študija; izbrana literatura mora biti, vsaj deloma, v tujem jeziku. Idealno je, da študent izbere literaturo v dogovoru z mentorjem.

Note: First and fourth topic (see points 1.1. and 1.4. of the Syllabus outline) are obligatory. Each student selects additional five topics (with corresponding readings) for the exam (discussion of the selected topics). At least one topic must be from the field of the student's doctoral studies, the readings must be – at least in part – in foreign tongue. It is advised that the student selects the readings in consultation with his/her supervisor.

2. Metodologija znanstvenega dela

Alasuntary, Bichman, Braunnen (ed.) Social Research Methods. Sage publications, 2009

Cane P. Kritzer H.: The Oxford Handbook of Empirical Legal Research, Oxford University Press, Oxford

2012

Czarniawska B.: Social Science Research, SAGE, Los Angeles, London 2014

Durkheim E.: Pravila sociološke metode, Zagreb 1999

Flere Sergej: Sociološka metodologija, Založba Pedagoška fakulteta, Maribor 2000

G. Rugg, M. Petre: A Gentle Guide to Research Methods, Open University Press, 2007

Giddens A. : Nova pravila sociološke metode, Studia humanitatis, Ljubljana 1989

Igličar A. : Opredeljevanje posebnih sociologij; Metodični vidiki sociologije prava, v Pogledi sociologije prava, GV, Ljubljana 2009, pogl. II/I in III

Kuhn T.: Struktura znanstvenih revolucij, Krtina (Temeljna dela), Ljubljana 1998

Lavrakas P. (ed.) Encyclopedia of Survey Research Methods, Sage Publications, 2008

R. Lukić: Metodologija prava, SANU, Beograd 1977

Mali F.: Epistemologija družbenih ved, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana 2006

Malnar B.: Etika raziskovanja v družbeni areni, Družboslovne razprave I. XXVII, št. 66, Ljubljana 2011, str. 7 - 24

McLeod Ian: Legal Method, Palgrave Macmillan, 2005

Milić V.: Sociološki metod, Nolit, Beograd 1978

Mozer C. A.: Metoda anketiranja u istraživanju društvenih pojava, Kultura, Beograd, 1962

Pečujlić M.: Metodologija društvenih nauka, SA, Beograd 1989

Ragin Charles: Družboslovno raziskovanje- enotnost in raznolikost metode, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana 2007

Roth E. : Sozialwissenschaftliche Methoden, Oldenburg Verlag, München 1987

Selecting Research Methods, I – IV, Sage Publications, 2008

Toš N. (ur.) Vrednote v prehodu, I – IX , Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, Wien 1999 - 2014

Toš. N., Müller K. H.: Primerjalno družboslovje, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana 2010

N. Toš, M. Hafner-Fink: Metode družboslovnega raziskovanja, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana 1998

Uhan Samo: Misliti metodo: kvalitativna metodologija med teorijo in izkušnjo, Družboslovne razprave, let. XXVII, št. 67, Ljubljana 2011, str.7 - 21

Weber M. : Metodologija društvenih nauka, Globus, Zagreb 1983

Zabel B.: Pravna znanost, Zbornik znanstvenih razprav Pravne fakultete v Ljubljani, let. LXIX, GV, Ljubljana 2009 (str. 285 – 307)

Cilji in kompetence:

Teorija prava omogoča splošni in sintetični pogled na pravo, njegovo naravo in njegove prvine.

Objectives and competences:

Theory of law will enable the student to achieve a more comprehensive and synthetic understanding of law, its nature and its constitutive elements.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Predmet nudi splošno osnovo, ki je izhodišče za posamezne smeri doktorskega študija. Predmet prispeva h kritičnemu in celovitemu obravnavanju posameznih vprašanj.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

This course provides a general basis for individual courses within doctoral studies. It fosters critical and comprehensive approach to individual legal problems.

Metode poučevanja in učenja:

1. Teorija prava

Tako predavanja kot seminar so zasnovana problemsko. V seminarju bo težišče na razgovoru o izbranih temah, na katere se bo moral študent poprej pripraviti. Problemski mora biti tudi individualni študij literature; posamezne teme je treba povezovati s področji doktorskega študija in z vprašanji pravne (še posebej ustavnosodne) prakse.

2. Metodologija znanstvenega dela

Ob predavanjih je izvedba pouka dopolnjena z obravnavo seminarских nalog.

Learning and teaching methods:

Theory of Law

Lectures and seminars are problem-oriented. Seminar will be conducted as a discussion of selected themes, which will require prior reading by the students. Individual study must be problem oriented as well: selected themes must be interconnected to each student's field of doctoral study and respective jurisprudence.

Methodology of scientific research

The course will be conducted as a series of lectures, supplemented by discussion on seminar papers, submitted by the students.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

Teorija prava

Študent je dolžan obiskovati predavanja in aktivno sodelovati v seminarских

Delež (v %) /
Weight (in %)

100%

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Theory of Law:

Course attendance is obligatory. Students are expected to actively participate in

<p>razgovorih. <u>Izpit je usten</u>. Dogovoriti se je mogoče tudi za pisni izpit, ki mu sledi ustni zagovor.</p> <p>Metodologija znanstvenega dela.</p> <p>Izdelana seminarska naloga iz metodologije je pogoj za pristop k izpitu.</p>		<p>seminars.</p> <p>The examination is oral. Students can request written exams, which will be supplemented by oral exam.</p> <p>Methodology of scientific research.</p> <p>Students must submit research essays in order to be admitted to the exam.</p>
--	--	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Pavčnik, Marijan: Juristisches Verstehen und Entscheiden. Vom Lebenssachverhalt zur Rechtsentscheidung. Ein Beitrag zur Argumentation im Recht. Springer-Verlag: Wien, New York 1993, str. 1-182.
- Pavčnik, Marijan, Wolcher, Louis E.: A Dialogue on Legal Theory Between a European Legal Philosopher and His American Friend, v: Texas International Law Journal, 35 (2000) 3, str. 335 - 386.
- Pavčnik, Marijan: Constitutional Interpretation, v: Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie – Beiheft 110 (2007), str.. 175-189.
- Pavčnik, Marijan: Teorija prava. 4. razširjena, sprem. in dop. izdaja. GV Založba: Ljubljana 2011, str. 1-603.
- Pavčnik, Marijan: Auf dem Weg zum Maß des Rechts. Franz Steiner Verlag: Stuttgart 2011, str. 1-318.
- Pavčnik, Marijan: Methodological Clarity or the Substantial Purity of Law? Notes on the Discussion between Kelsen and Pitamic, v: Ratio Juris, 27 (2014) 2, str. 176-189.